

Platform
Natuurinclusieve
landbouw Gelderland

≡ provincie
Gelderland

Kritische Prestatie Indicatoren duurzame fruitteelt

KPI's kringloop en natuurinclusieve landbouw

DE FRUITMOTOR
Henri Holster

Belonen naar waarden
naar prestaties

12 juli 2023, Culemborg
Informeren en delen

Rapport

KPI's duurzame fruitteelt 2023

(voorlopige) set
indicatoren en
systematiek

provincie
Gelderland

DE FRUITMOTOR

KPI's duurzame fruitteelt

Kritische prestatie indicatoren
natuurinclusieve en kringloopfruitteelt

Onderweg naar prestatiebeloning van duurzame fruitteelt
Instrumentarium voor meten van prestaties, om deze te kunnen belonen

De Fruitmotor, juli 2023
www.defruitmotor.nl
Auteurs: Henri Holster, Willem van der Zalm
Advies : CLM, Eric Hees

Info: <https://www.natuurinclusivelandbouw gelderland.nl/projecten/kpi-s-natuurinclusieve-fruitteelt/>

DE FRUITMOTOR

≡ provincie
Gelderland

Platform
Natuurinclusieve
landbouw Gelderland

Landbouw, natuur en voedsel: waardevol en verbonden

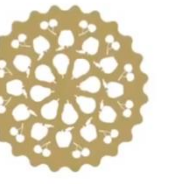
Nederland als koploper in kringlooplandbouw

- ✓ KPI's duurzame fruitteelt (Henri Holster)
- ✓ Voorlopige indicatoren (Willem van der Zalm)
- ✓ Ruimte voor vragen
- ✓ KPI's in praktijktest (Eric Hees, CLM)
- ✓ In gesprek met teler Wessel van Olst
- ✓ Discussie en vragen

Fruitteelt stuurt (ook) op ..

de invloed van de bedrijfsvoering van de fruitteler op de natuurinclusiviteit op het bedrijf en de omgeving.

2023: doelsturing op bedrijfsniveau

DE FRUITMOTOR

KPI's

Uniforme systematiek om te kunnen

Waarderen - belonen – lerend_verbeteren

via objectief meten en weten

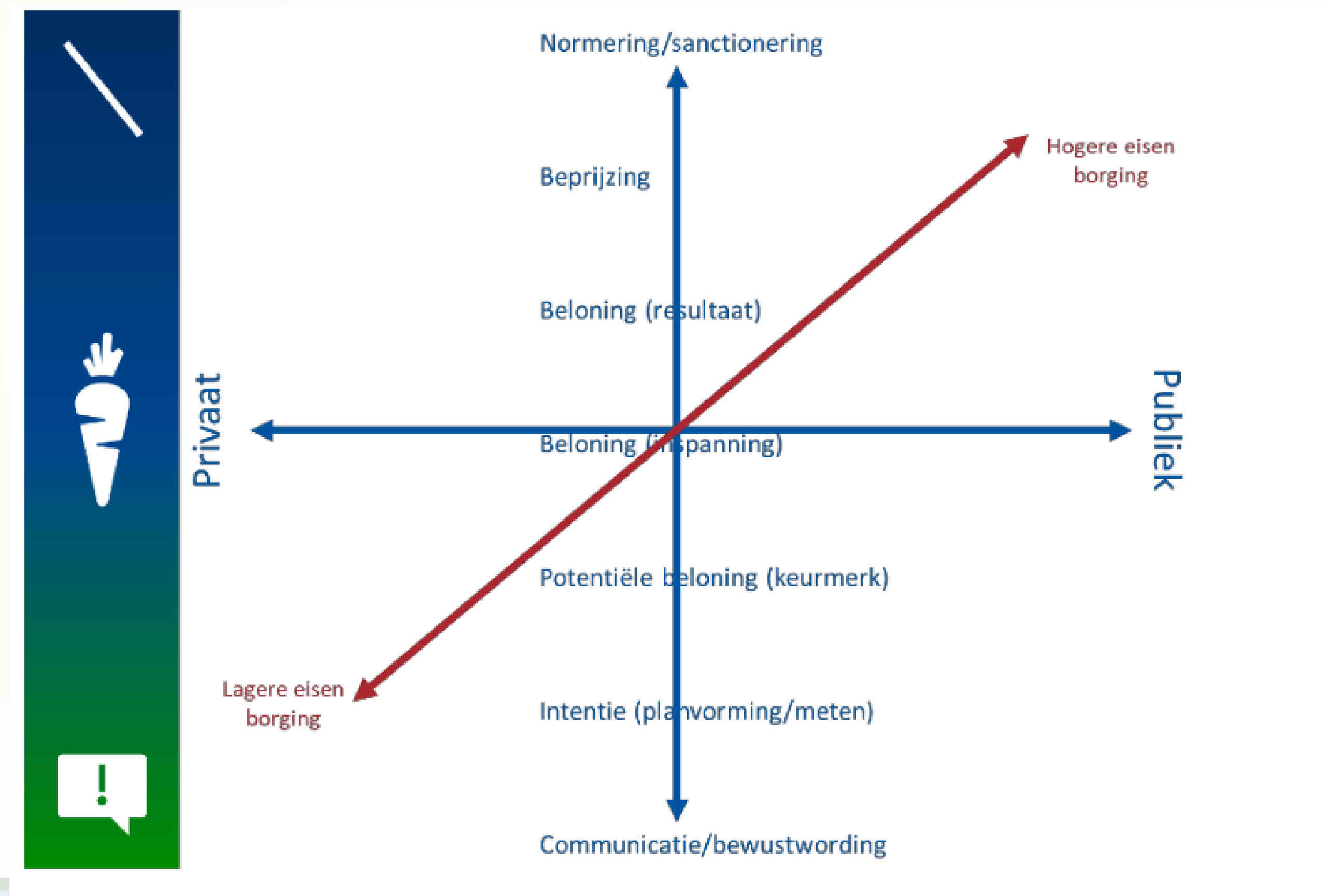

KPI(-k) waarom, voor wie?

Werken aan gemeenschappelijke taal

Figuur 3 werken aan verschillende doelen door meerdere partijen

De Fruitmotor

uitvoerend

KPI-1 project

mmv

Bert

Wessel

Arno (bio)

--- telers ---

Rabobank

Oorsprong

DE FRUITMOTOR

Natuurinclusiviteit in de fruitteelt (NIF)

Fruit telen met maximaal gebruik van natuurlijke bronnen

een fruitteler : *“in grote percelen gaat het niet”*

De Fruitmotor : *“geen bestaansrecht teler zonder structurele intrede natuur én zonder waardering daarvoor”*

Natuurinclusieve fruitteelt

een economisch rendabel landbouwsysteem, dat optimaal beheer van natuurlijke hulpbronnen duurzaam integreert

Én (© De Fruitmotor):

een fruitteelt systeem waarin de natuur is binnengelaten in de boomgaard en in de harten van de fruittelers.'

KPI's natuurinclusieve fruitteelt (oorspronkelijk)

- ❑ met hulp van Britt Dragstra, student Radboud
- ❑ in 2022 naar kernset KPI-k omgezet

Thema 1: Natuur en biodiversiteit

Thema 2: Bodemkwaliteit

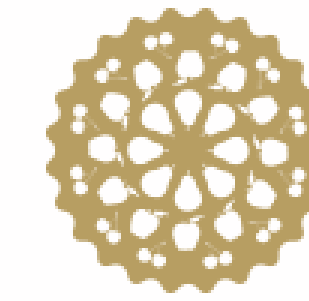
Thema 3: Waterkwaliteit en -kwantiteit

Thema 4: Omgeving en maatschappij

Thema 5: Klimaat en energie

niet perse gelijke weging

De LNV kernset KPI's volgens doelenboom

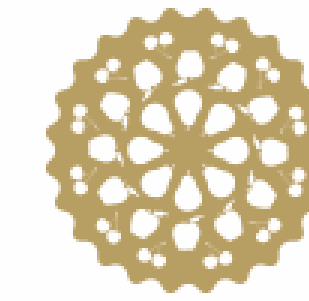

DE FRUITMOTOR

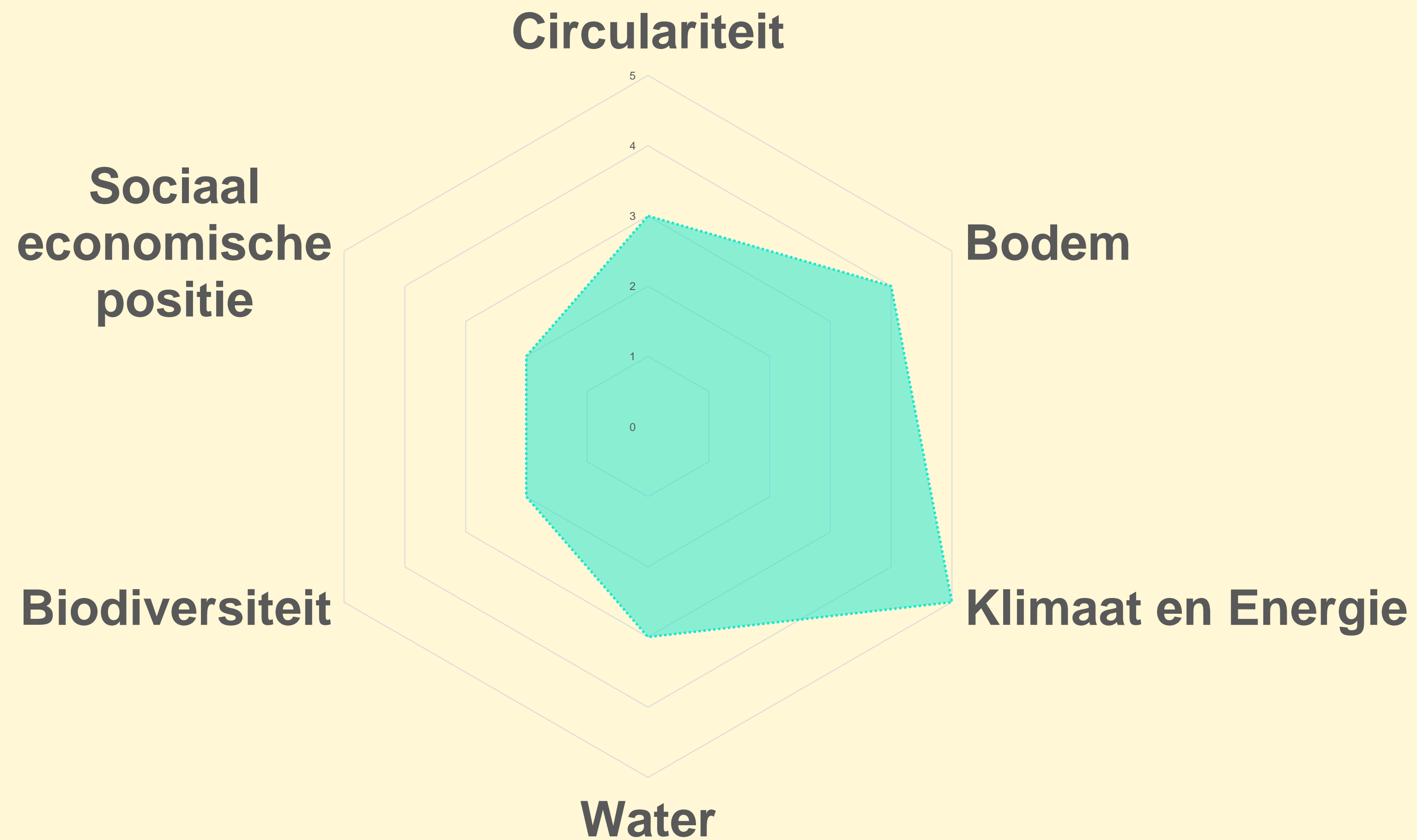
.. vertalen naar specifieke sectoren, en dus ook de fruitteelt

Bron: WUR/LBI/BoerenVerstand

Doelen fruitteelt

(voorlopige) Indicatoren fruitteelt

12. Maatschappelijke verbondenheid
-> Score op Boerendonut Boer-Burger meetlat

13. Leefbaar en stabiel inkomen
-> Verzekerd van vaste groep werknemers en afzet

Sociaal economische positie

14. Aansluiting op eco-diensten

9. Verbeteren biodiversiteit
-> Zelfmonitoring (niet) functionele biodiversiteit
(natuurlijke plaagbestrijders en wilde bestuivers)

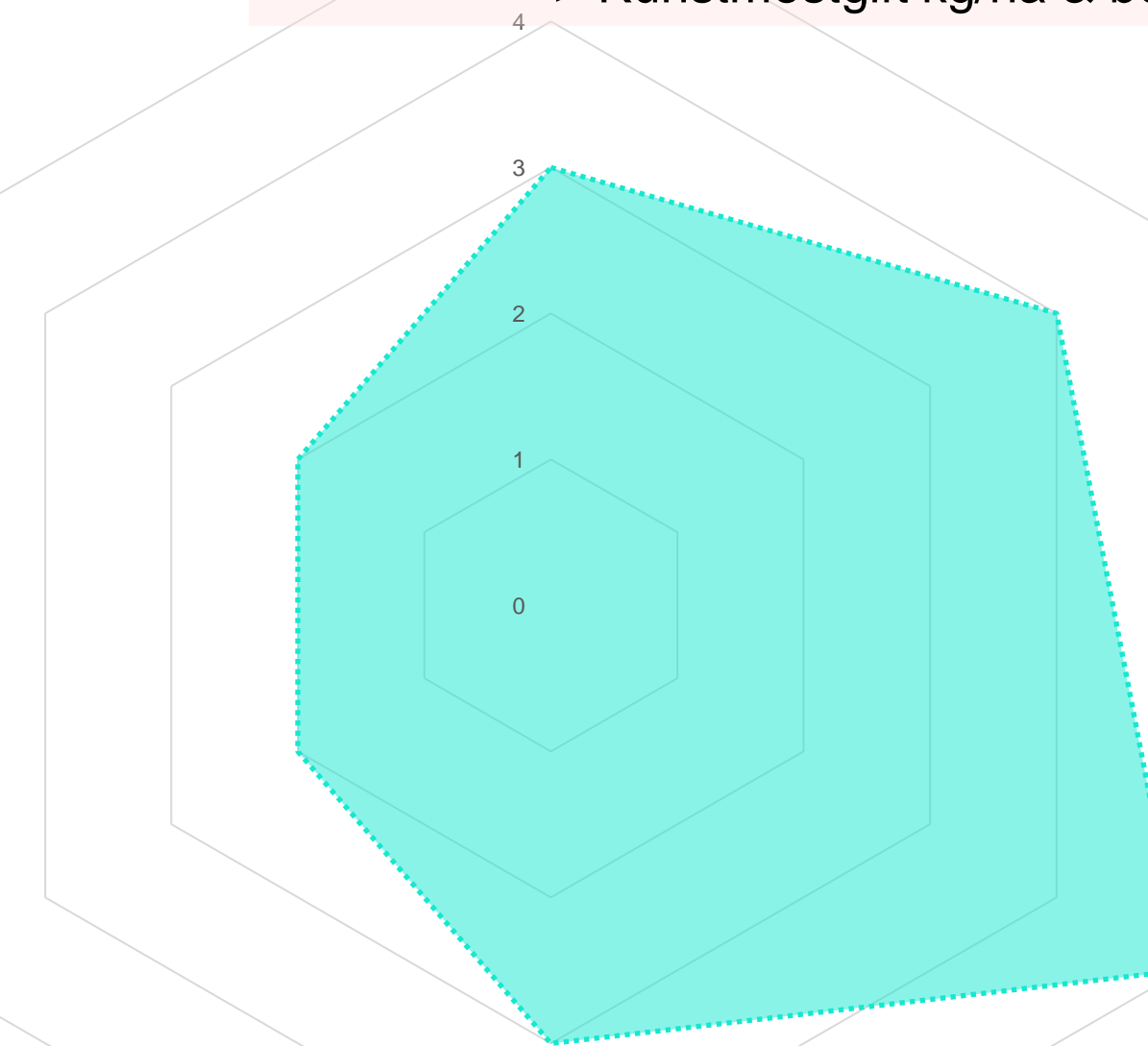
Biodiversiteit met biodiversiteitsmonitor light

10. Versterken landschap/groenblauwe dooradering
-> % terrein onder natuurbeheerplan (4% drempel)

11. GWB vermindering/ emissiereductie
-> Punten Milieu Indicator Gewasbescherming (MIG)

Circulariteit

1. Vermindering inputs en benutting regionale kringloop/reststroom
-> Kunstmestgift kg/ha & benutting organische mest

Kwaliteit- en beheer
-> 7. Efficiëntie watergebruik; % fertigatie
-> 8. Vasthouden hemelwater; methode nntb

Water

Bodem

2. Os percentage of OS balans
-> streefwaarde: afslibbh+2%

3. C/Os ratio
-> Bodemlevenmonitor Eurofins

4. Microbiële biomassa mg PLFA/kg
-> Bodemlevenmonitor

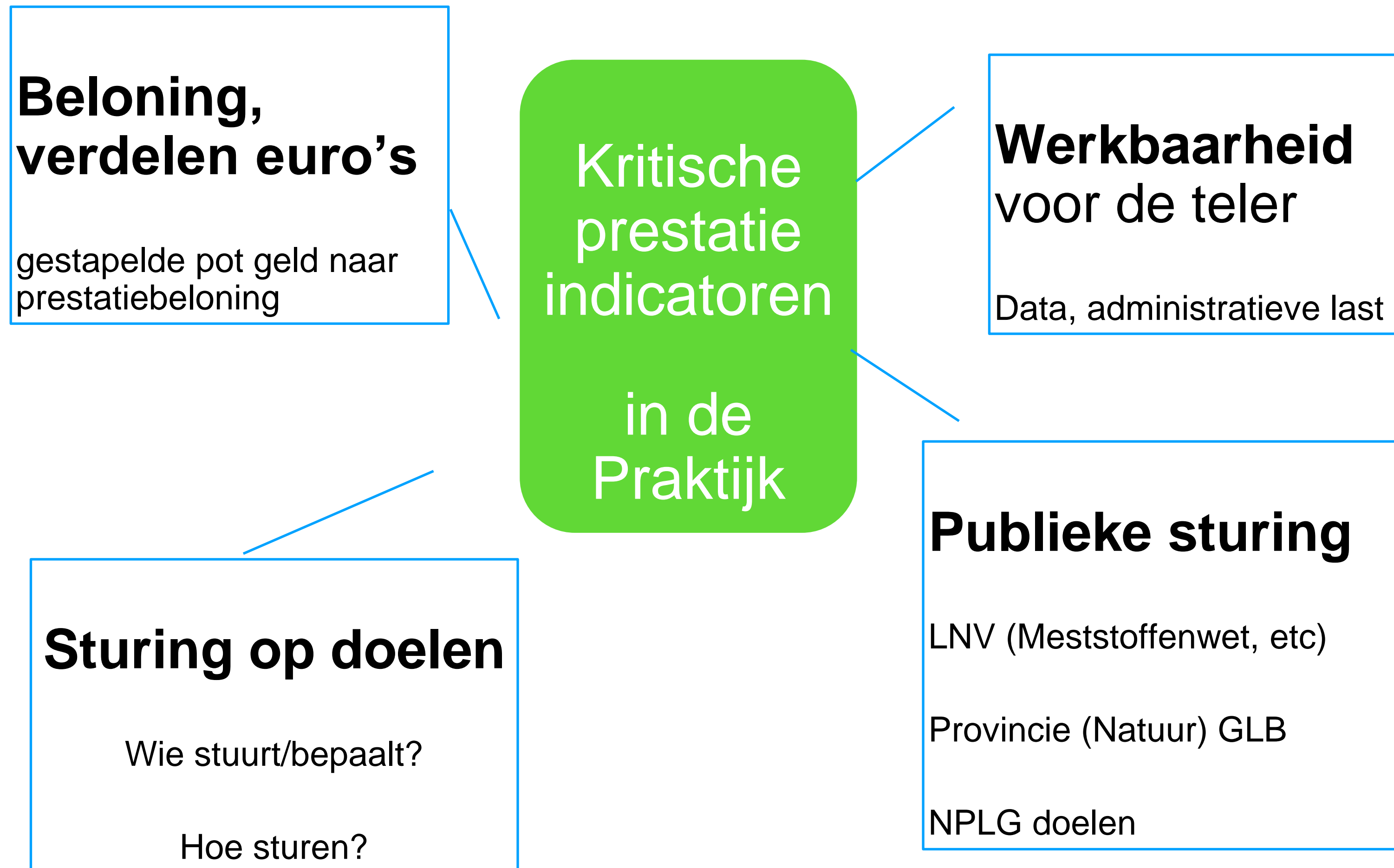
Klimaat en Energie

5. Verminderen Broeikas gassen (BKG)
-> CO2 eq/ha volgens Carbon Footprint tool tot Farngate

6. Adaptatie klimaatverandering
-> Obv weerbaarheid en rassen/onderstam

Landen in de klei, in de praktijk van de fruitteeler

Waarderingsystematiek -- KPI's fruitteelt

Praktijktoets telers: uittesten werking KPI's en belonen

Sept 022-2023, in de provincie Gelderland en in samenwerking Utrecht

- In de Betuwe en Kromme Rijnstreek
- Telers als vragende partij

- Uittesten of het werkt

Verdeling geld

Sturen op doelen

Borging

Betrekken meer partijen

Testen vanaf 2023, met echt geld,
4 diverse telers in De Betuwe

Naar werkelijk belonen van de teler (stap te gaan)

1. Laat de ondernemer het verdienvermogen benutten

- ✓ Verdienmodel is van ondernemer, biedt de kans voor nieuwe bedrijfsmodellen. Transitiefinanciering!
- ✓ Wie maakt het nieuwe systeem?
- ✓ Stapeling van beloning ook voor de fruitteelt!
 - Eco-regeling
 - GLB – ANLb Groen-blauwe dooradering
 - Wat komt er nog meer?
- ✓ Retail (consument) en overheid aan zet
- ✓ Bewegen consument, wie duwt aan?

2. Van praktijktoets naar praktijk met meer telers en partijen

Plus betrek beloning (meer dan alleen geld) van veel meer publieke- en ook ketenpartijen.

Discussie
Hoeveel waardering of beloning is er nodig voor de beweging bij telers?

Bijvoorbeeld
€ 200,= /ha (Goud Eco-regeling GLB)

€ 1500,= (denkbeeldig landschapscertificaat)

Gaat toch om meer dan alleen geld?

Praktijkmiddag NIL in rendement

29 augustus 2023

Fruitteler

Gerrit Verweij de Geus

DEIL